

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2022

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Ορισμός Δεοντολογίας	3
Εσωτερικός Έλεγχος	3
Κώδικας Δεοντολογίας - Σκοπός	3
Πεδίο Εφαρμογής	4
Αρχές και Κανόνες Συμπεριφοράς	4
Αρχές του Κώδικα Δεοντολογίας	4
1. Ακεραιότητα	4
2. Αντικειμενικότητα	4
3. Εμπιστευτικότητα	5
4. Επάρκεια	5
Κανόνες του Κώδικα Δεοντολογίας	5
1. Ακεραιότητα	5
2. Αντικειμενικότητα	5
3. Εμπιστευτικότητα	6
4. Επάρκεια	6
Δέσμευση των Εσωτερικών Ελεγκτών έναντι των ελεγχόμενων και έναντι του Φορέα	6
Ανεξαρτησία λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου	6
Σύγκρουση Συμφερόντων	7
Δέουσα Επαγγελματική Επιμέλεια	8
Εμπιστευτικότητα πληροφοριών – Κατάλληλη χρήση Συστημάτων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Επικοινωνιών	8
Εφαρμογή και Δημοσιοποίηση του Κώδικα Δεοντολογίας	9
Ευθύνη Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου	9
Ευθύνη Εσωτερικών Ελεγκτών	10
Δημοσιοποίηση του Κώδικα Δεοντολογίας	10
Λοιπά θέματα	10
Παράρτημα	11
Δεοντολογικά Διλήματα & Παραδείγματα παραβιάσεων των αρχών και των Κανόνων του Κώδικα Δεοντολογίας	11
I. Παραδείγματα Δεοντολογικών Διλημάτων	11
1. Πίεση από τη Διοίκηση	11

Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών ΑΔΜ-Θ

2. Φιλικές και Διαπροσωπικές Σχέσεις	11
II. Παραδείγματα παραβάσεων των Αρχών και των Κανόνων του Κώδικα Δεοντολογίας	11
1. Περιορισμοί στην πρόσβαση δεδομένων	11
2. Αντικειμενικότητα και Ανεξαρτησία	12
3. Δέουσα Επαγγελματική Συμπεριφορά	12
Ερωτήσεις – Απαντήσεις	12
Εννοιολογικό Λεξικό	15

Εισαγωγή

Ορισμός Δεοντολογίας

Σύμφωνα με τους McNaughton και Rawling (2006) η δεοντολογία ορίζεται ως σύστημα ηθικής σύμφωνα με το οποίο ηθικές είναι οι πράξεις που εναρμονίζονται με το καθήκον, ανεξάρτητα από τις συνέπειες που μπορεί να έχουν για το άτομο που εκτελεί το ηθικό καθήκον, ή και συνολικά.

Η δεοντολογικού τύπου ηθική έχει συχνά τη μορφή κωδικοποιημένων κανόνων που όταν αφορούν σε συγκεκριμένα επαγγέλματα ορίζουν ποιες πράξεις και συμπεριφορές είναι ηθικά αποδεκτές.

Εσωτερικός Έλεγχος

Ο Εσωτερικός Έλεγχος δρα σε πολλά επίπεδα, υποστηρίζοντας τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση να αξιολογήσουν τον τρόπο λειτουργίας του φορέα και τα αποτελέσματά του, να κατανοήσουν εις βάθος τα τυχόν προβλήματα και τις αιτίες τους και να προνοήσουν για τη θωράκισή του, έναντι μελλοντικών κινδύνων.

Η ανεξαρτησία, οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες του Εσωτερικού Ελέγχου στον Δημόσιο Τομέα θέτουν υψηλές ηθικές απαιτήσεις στο προσωπικό που στελεχώνει τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

Η συμπεριφορά των Εσωτερικών Ελεγκτών, πρέπει να είναι αδιαφιλονίκητη ανά πάσα στιγμή και υπό κάθε περίπτωση.

Οποιαδήποτε ανεπάρκεια στη συμπεριφορά τους μπορεί να θέσει σε αμφισβήτηση την ακεραιότητα των ελεγκτών, την ποιότητα και εγκυρότητα του ελεγκτικού τους έργου, αλλά και να εκθέσει τόσο την Υπηρεσία τους όσο και τον ίδιο τον φορέα στον οποίο υπάγονται.

Στο πλαίσιο των εργασιών τους, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές που υπηρετούν στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου οφείλουν να επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων και να υιοθετούν εποικοδομητική στάση στις εργασιακές τους σχέσεις, διαπνεόμενοι από τις θεμελιώδεις αρχές του Κώδικα δεοντολογίας.

Κώδικας Δεοντολογίας - Σκοπός

Ο Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών αποσκοπεί στην προώθηση μιας δεοντολογικής νοοτροπίας στους Εσωτερικούς Ελεγκτές και στη διασφάλιση ενός πρότυπου εργασιακού περιβάλλοντος μέσω της περιγραφής της φιλοσοφίας, των αρχών και των κανόνων σχετικά με την ηθική και επαγγελματική συμπεριφορά των Εσωτερικών Ελεγκτών εντός και εκτός της υπηρεσίας.

Συνεπώς, ο Κώδικας Δεοντολογίας είναι αναγκαίος για τη διεξαγωγή του Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς εδραιώνει την εμπιστοσύνη ως προς την αντικειμενικότητα της παρεχόμενης διαβεβαίωσης σε θέματα διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και συμμόρφωσης.

Ο παρών Κώδικας αποτελεί μια ολοκληρωμένη δήλωση των αξιών και αρχών, οι οποίες θα πρέπει να καθοδηγούν το Εσωτερικούς Ελεγκτές προς εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Η σύνταξη του παρόντος Κώδικα στηρίχθηκε στον Κώδικα Ηθικής που περιλαμβάνεται στο «Διεθνές πλαίσιο επαγγελματικών πρακτικών» (International Professional Practices Framework, IPPF) του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (IIA), καθώς και στον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

Πεδίο Εφαρμογής

Οι Αρχές και οι Κανόνες του Κώδικα Δεοντολογίας αφορούν και εφαρμόζονται από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές και διέπουν το έργο και τη λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου της ΑΔΜ-Θ.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών δεν μπορεί να καλύψει όλα τα πιθανά ζητήματα ηθικής, δεοντολογίας και επαγγελματικής συμπεριφοράς που μπορεί να αντιμετωπίσουν οι Εσωτερικοί Ελεγκτές.

Ισχύει συμπληρωματικά με τον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων (ν. 3528/2007), τον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν.3584/2007), τον Κώδικα Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς (2012, Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης) που έχουν εφαρμογή σε όλους τους δημοσίους υπαλλήλους, καθώς και με τυχόν ειδικότερες διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία και τα θέματα κατάστασης του προσωπικού άλλων δημόσιων φορέων.

Αρχές και Κανόνες Συμπεριφοράς

Ο Κώδικας Δεοντολογίας περιλαμβάνει δυο θεμελιώδη συστατικά στοιχεία:

- A) Τις Αρχές που σχετίζονται με την λειτουργία και την πρακτική του Εσωτερικού Ελέγχου
- B) Τους Κανόνες Συμπεριφοράς που οφείλουν να ακολουθούν οι Εσωτερικοί Ελεγκτές

Οι Κανόνες Συμπεριφοράς μετατρέπουν τις Αρχές σε ενέργειες που πρέπει να ακολουθούν οι Εσωτερικοί Ελεγκτές καθημερινά, λειτουργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο ως οδηγός για την αντιμετώπιση και επίλυση δεοντολογικών διλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Αρχές του Κώδικα Δεοντολογίας

1. Ακεραιότητα

Η ακεραιότητα των Εσωτερικών Ελεγκτών εδραιώνει την εμπιστοσύνη και παρέχει τη βάση για υποστήριξη της κρίσης τους. Η δράση τους χαρακτηρίζεται από ειλικρίνεια, αξιοπιστία, και όφελος του δημοσίου συμφέροντος.

2. Αντικειμενικότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές επιδεικνύουν το υψηλότερο επίπεδο επαγγελματικής αντικειμενικότητας κατά τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και κοινοποίηση των πληροφοριών για τη δραστηριότητα ή τη διαδικασία που εξετάζεται. Καταστάσεις ή

επιρροές που οδηγούν σε συμβιβασμό ή θεωρούνται συμβιβαστικές, αποφεύγονται.

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές προβαίνουν σε μια ισορροπημένη εκτίμηση όλων των σχετικών περιπτώσεων και δεν επηρεάζονται αδικαιολόγητα από τα δικά τους συμφέροντα, ή τα συμφέροντα άλλων, κατά το σχηματισμό των κρίσεων.

Τα ευρήματα που προκύπτουν κατά την ελεγκτική διαδικασία αναφέρονται στις σχετικές εκθέσεις ελέγχου με ακριβή, αντικειμενικό και δίκαιο τρόπο, τα δε συμπεράσματα αυτών βασίζονται αποκλειστικά σε στοιχεία που συλλέγονται και συγκεντρώνονται, και όχι σε υποκειμενικές εκτιμήσεις.

3. Εμπιστευτικότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές σέβονται την αξία και την κυριότητα της πληροφόρησης που λαμβάνουν είτε σε φυσική, είτε σε ηλεκτρονική μορφή και δεν δημοσιοποιούν/γνωστοποιούν πληροφορίες χωρίς κατάλληλη εξουσιοδότηση, εκτός εάν υπάρχει σχετική νομική ή επαγγελματική υποχρέωση.

4. Επάρκεια

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές χρησιμοποιούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου και παράλληλα μεριμνούν για τη συνεχή απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για την άσκηση των καθηκόντων τους.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 9 του Ν.4795/2021, καθίσταται υποχρεωτική η απόκτηση του Πιστοποιητικού Ελεγκτικής Επάρκειας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), σε διάστημα δώδεκα μηνών από την τοποθέτησή τους στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, εκτός εάν διαθέτουν ήδη διαπίστευση ή πιστοποίηση συναφή με τον εσωτερικό έλεγχο.

Κανόνες του Κώδικα Δεοντολογίας

1. Ακεραιότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές:

- ✓ Εκτελούν την εργασία τους με εντιμότητα, επιμέλεια, συνέπεια και υπευθυνότητα. Ενεργούν πάντοτε με καλή πίστη και με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον
- ✓ Τηρούν τους νόμους και προβαίνουν στις κοινοποιήσεις/γνωστοποιήσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία και την ιδιότητά τους
- ✓ Δεν εμπλέκονται συνειδητά, σε οποιαδήποτε παράνομη δραστηριότητα, ούτε σε πράξεις ατιμωτικές για τους ίδιους ή το Φορέα
- ✓ Σέβονται και συμβάλλουν στους νόμιμους και ηθικούς σκοπούς του φορέα, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία

2. Αντικειμενικότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές:

- ✓ Δεν συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα ή δεν συνάπτουν σχέσεις που ενδέχεται να βλάψουν ή να θεωρείται ότι βλάπτουν την αμερόληπτη

κρίση τους. Συμπεριλαμβάνονται οι δραστηριότητες ή οι σχέσεις εκείνες οι οποίες ενδέχεται να συγκρούονται με τα συμφέροντα του φορέα

- ✓ Δεν αποδέχονται οτιδήποτε μπορεί να βλάψει ή θεωρείται ότι βλάπτει την επαγγελματική τους κρίση
- ✓ Κοινοποιούν όλες τις σημαντικές πληροφορίες που τους γνωστοποιούνται, οι οποίες ενδέχεται να παραποιήσουν, εάν δεν κοινοποιηθούν, τα ελεγκτικά αποτελέσματα

3. Εμπιστευτικότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές:

- ✓ Είναι συνετοί στη χρήση και προστασία των πληροφοριών που αποκτούν κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους. Οφείλουν, κατά τη διάρκεια της ελεγκτικής διαδικασίας, να προστατεύουν τις πληροφορίες που τηρούν σε φυσικό ή ηλεκτρονικό αρχείο και παράγονται εντός της υπηρεσίας
- ✓ Δεν χρησιμοποιούν πληροφορίες για προσωπικό όφελος, για όφελος τρίτων ή κατά τρόπο αντίθετο προς την κείμενη νομοθεσία ή επιβλαβή για τους προβλεπόμενους από το θεσμικό πλαίσιο και τους ηθικούς αντικειμενικούς σκοπούς του φορέα
- ✓ Τηρούν τα οριζόμενα στον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (ΓΚΠΔ) 679/2016, τον Ν. 4624/2019

4. Επάρκεια

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές:

- ✓ Αναλαμβάνουν όλα εκείνα τα έργα για τα οποία διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία
- ✓ Παρέχουν υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου
- ✓ Βελτιώνουν συνεχώς την επάρκεια, την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών τους. Για το σκοπό αυτό, ο φορέας οφείλει να διασφαλίζει τους αναγκαίους πόρους για την πιστοποίηση, την επιμόρφωση και την κατάρτιση των στελεχών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Δέσμευση των Εσωτερικών Ελεγκτών έναντι των ελεγχόμενων και έναντι του Φορέα

Ανεξαρτησία λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Εσωτερικός Έλεγχος πρέπει να είναι ανεξάρτητος από τη Διοίκηση και δεν πρέπει να έχει οποιαδήποτε διοικητική ή διαχειριστική ευθύνη στις δραστηριότητες ή στους τομείς που αποτελούν αντικείμενο ελέγχου. Η οργανωτική ανεξαρτησία επιτρέπει στην ελεγκτική λειτουργία να επιτελέσει το έργο της χωρίς παρεμβάσεις από την ελεγχόμενη οντότητα.

Η ανεξαρτησία από την ελεγχόμενη μονάδα και άλλες εξωτερικές ομάδες συμφερόντων είναι απαραίτητη για τους ελεγκτές. Αυτό συνεπάγεται ότι οι

Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να συμπεριφέρονται με τρόπο που δεν μειώνει με κανέναν τρόπο την ανεξαρτησία τους.

Σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το ελεγκτικό έργο, η ανεξαρτησία των Εσωτερικών Ελεγκτών δεν πρέπει να επηρεάζεται από προσωπικά ή εξωτερικά συμφέροντα.

Η Ανεξαρτησία μπορεί να επηρεαστεί από:

- ✓ Εξωτερική πίεση ή επιρροή από τρίτους
- ✓ Προκαταλήψεις των εσωτερικών Ελεγκτών σχετικά με άτομα, ελεγχόμενες οντότητες, έργα ή προγράμματα
- ✓ Προσωπικές ή οικονομικές συναλλαγές που ενδέχεται να προκαλέσουν συγκρούσεις συμφερόντων
- ✓ Πρόσφατη προηγούμενη απασχόληση στην ελεγχόμενη οντότητα όπως, μεταξύ άλλων, η ανάληψη διοικητικών καθηκόντων, έλεγχο εργασιών που οι ίδιοι εκτέλεσαν, οικονομικά ή άλλα προσωπικά συμφέροντα ή σχέσεις που επιφέρουν αδικαιολόγητη επιρροή από τρίτους

Σύγκρουση Συμφερόντων

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν επιτρέπουν οποιαδήποτε σύγκρουση των προσωπικών τους συμφερόντων με τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Το προσωπικό συμφέρον περιλαμβάνει τυχόν πλεονεκτήματα για τους ίδιους, τις οικογένειές τους, άλλους συγγενείς ή φίλους ή σχετιζόμενες υπηρεσίες.

Ειδικότερα:

- ✓ Δεν εκμεταλλεύονται για προσωπικούς λόγους την πρόσβαση σε χώρους ή αρχεία ως απόρροια της άσκησης των καθηκόντων τους, ιδιαίτερα δε, πληροφοριών που λαμβάνουν κατά την εκτέλεσή τους, ώστε να τις χρησιμοποιήσουν ως μέσο για να βλάψουν άλλους
- ✓ Δεν προσφέρουν ή παρέχουν πλεονεκτήματα που συνδέονται με τη θέση τους στη Μονάδα
- ✓ Δεν χρησιμοποιούν τη θέση τους για προσωπικό όφελος, αποφεύγοντας κάθε κατάσταση που ενδέχεται να δημιουργήσει αμφιβολίες σχετικά με την αντικειμενικότητα και την ανεξαρτησία τους

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές θα πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Είναι ουσιώδους σημασίας, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές να αποφεύγουν κάθε υπαινιγμό νεποτισμού ή ευνοιοκρατίας στις σχέσεις τους με συναδέλφους, ή άλλες επαφές. Ιδιαίτερα, οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης, εφόσον:

- ✓ Η ικανοποίηση του προσωπικού συμφέροντος συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης

- ✓ Είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερομένους
- ✓ Έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιαίζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους

Δέουσα Επαγγελματική Επιμέλεια

Η απόκτηση της κατάλληλης εκπαίδευσης, εμπειρίας, πιστοποιήσεων και επαγγελματικής κατάρτισης, βοηθά τους Εσωτερικούς Ελεγκτές να αναπτύξουν το επίπεδο των δεξιοτήτων τους και της εξειδίκευσης που απαιτείται για να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους με τη δέουσα επαγγελματική επιμέλεια. Η εφαρμογή της δέουσας επαγγελματικής επιμέλειας προϋποθέτει:

- ✓ Την κατανόηση των σκοπών και του εύρους των έργων, καθώς και των ικανοτήτων που απαιτούνται για την εκτέλεση των ελεγκτικών ή συμβουλευτικών εργασιών
- ✓ Τη συμμόρφωση με τον Κώδικα Δεοντολογίας του φορέα, καθώς και με κάθε άλλο κώδικα που συνδέεται με τυχόν επαγγελματικούς τίτλους που κατέχουν
- ✓ Το να λαμβάνεται υπόψη από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές η πολυπλοκότητα του έργου, η δυνατότητα ύπαρξης σημαντικών λαθών, απάτης και μη συμμόρφωσης και το να προβαίνουν σε ελεγκτικές ενέργειες και επαληθεύσεις στον ίδιο βαθμό που θα μπορούσε ένας εύλογα συνετός και ικανός Εσωτερικός Ελεγκτής να πραγματοποιήσει υπό τις ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες
- ✓ Τη σωστή εποπτεία κάθε έργου από τον Επικεφαλής της Μονάδας, η οποία κατά κανόνα περιλαμβάνει την επισκόπηση των προσωρινών και οριστικών εκθέσεων και τη διατύπωση παρατηρήσεων για την ποιότητα του έργου των Εσωτερικών Ελεγκτών

Η δέουσα επαγγελματική επιμέλεια δεν υποδηλώνει το αλάθητο. Κατά συνέπεια, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές αναμένεται να δώσουν εύλογη διαβεβαίωση για την ύπαρξη λαθών ή σφαλμάτων, παρατυπιών και ελλείψεων.

Εμπιστευτικότητα πληροφοριών – Κατάλληλη χρήση Συστημάτων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Επικοινωνιών

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου στο πλαίσιο του έργου και των αρμοδιοτήτων της και όπως προβλέπει ο Κανονισμός Λειτουργίας της, έχει πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό βάσεων δεδομένων και αρχείων. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές έχουν την υποχρέωση να προστατεύουν τις πληροφορίες που καταγράφονται στα ηλεκτρονικά μηνύματα, έγγραφα, αρχεία και δεδομένα που τηρούνται σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Αυτό ισχύει τόσο για τις πληροφορίες που λαμβάνονται από τις ελεγχόμενες μονάδες, όσο και για εκείνες που παράγονται εντός της ίδιας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Ειδικά για τις πληροφορίες που αφορούν προσωπικά δεδομένα, βάσει του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ, αυτές διατηρούνται υπό μορφή που επιτρέπει την ταυτοποίηση των

υποκειμένων των δεδομένων μόνο για το διάστημα που απαιτείται για τους σκοπούς της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η αποθήκευση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για μεγαλύτερα διαστήματα είναι δυνατή, εφόσον υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ΓΚΠΔ.

Η υποχρέωση προστασίας των πληροφοριών, μπορεί, εφόσον αυτό απαιτείται, να επεκταθεί και στην ιδιωτική ζωή των Εσωτερικών Ελεγκτών, καθώς απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή για τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας εντός του οικογενειακού, κοινωνικού ή άλλου περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Επιπλέον, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές οφείλουν να λαμβάνουν εύλογα μέτρα για τα φορητά μέσα αποθήκευσης ηλεκτρονικών πληροφοριών, όπως φορητοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές ή μέσα αποθήκευσης δεδομένων και για τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας των κωδικών πρόσβασης σε αυτά, λαμβάνοντας τεχνική υποστήριξη από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του φορέα. Ειδικότερα, τέτοια μέσα δεν πρέπει να αφήνονται εκτεθειμένα σε κίνδυνο κλοπής ή αντιγραφής και απαιτείται να λαμβάνονται τα ευλόγως αναμενόμενα μέτρα αποτροπής οποιασδήποτε μη εξουσιοδοτημένης χρήσης τους.

Κατά την αποχώρηση από την Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να επιστρέψουν κάθε επίσημο έγγραφο, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή, καθώς και οποιασδήποτε μορφής εξοπλισμό (φορητό Η/Υ, εξωτερικές μονάδες αποθήκευσης, ψηφιακή υπογραφή κ.λπ.) που χρησιμοποίησαν κατά τη διάρκεια της θητείας τους σε αυτή, καθώς αποτελούν αυστηρά ιδιοκτησία της Μονάδας Εσωτερικού Έλεγχου.

Εφαρμογή και Δημοσιοποίηση του Κώδικα Δεοντολογίας

Ευθύνη Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Η κατανόηση και η ορθή εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές αποτελεί καθήκον του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του φορέα. Για τον λόγο αυτό, με ευθύνη του Προϊσταμένου της Μονάδας, τηρείται εσωτερική διαδικασία συμμόρφωσης με τον Κώδικα, ως εξής:

- ✓ Υπογραφή υπεύθυνης δήλωσης από τον Εσωτερικό Ελεγκτή κατά την ανάθεση του ελέγχου, ότι δεν υπάρχει κώλυμα ανάληψης εντολής ελέγχου, το οποίο να έρχεται σε σύγκρουση με συμφέροντα ίδια, συγγενικών προσώπων ή σχετιζόμενων εταιρειών. Στην έκθεση εσωτερικού ελέγχου, γίνεται αναφορά στην υπογραφή σχετικής δήλωσης από τον Ελεγκτή
- ✓ Ενημερώσεις επί του περιεχομένου του Κώδικα, ειδικότερα για τα στελέχη εκείνα που τοποθετούνται για πρώτη φορά στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου

- ✓ Εκπαίδευση επί θεμάτων δεοντολογίας και σύγκρουσης συμφερόντων και αντιμετώπισης αυτών

Ευθύνη Εσωτερικών Ελεγκτών

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές οφείλουν να επιδεικνύουν υπεύθυνη και ηθική συμπεριφορά και να ακολουθούν με συνέπεια τόσο το πνεύμα, όσο και τον σκοπό του Κώδικα, ενώ σε κάθε περίπτωση που έχουν κάποιο ερώτημα αναφορικά με το περιεχόμενό του, πρέπει να απευθύνονται στον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Ειδικότερα:

- ✓ Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές έχουν υποχρέωση να αναφέρουν και να αποκαλύπτουν στον
- ✓ Προϊστάμενο της Μονάδας περιπτώσεις πρόδηλης, πιθανής ή συγκεκριμένης σύγκρουσης συμφερόντων, οι οποίες υποπίπτουν στην αντίληψή τους, προκειμένου να προστατεύσουν το Δημόσιο Συμφέρον
- ✓ Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές έχουν την υποχρέωση να εκτιμούν και να αξιολογούν τυχόν κινδύνους που μπορεί να επηρεάσουν την αντικειμενικότητά τους και να τους αναφέρουν στον Προϊστάμενο της Μονάδας
- ✓ Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν εκτελούν προδήλως αντισυνταγματικές ή παράνομες εντολές του Προϊσταμένου της Μονάδας και ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις περί νομιμότητας υπηρεσιακών ενεργειών, όπως προβλέπονται στις σχετικές διατάξεις που αφορούν το Φορέα
- ✓ Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές συμμορφώνονται με τις πολιτικές του φορέα και τηρούν τους Εσωτερικούς Κανονισμούς και λοιπούς Κώδικες αυτού, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών εγκυκλίων και οδηγιών
- ✓ Ο φορέας μπορεί να απαιτεί από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές να υπογράφουν ετήσια δήλωση σχετικά με τη συμμόρφωσή τους με τον Κώδικα Δεοντολογίας του φορέα

Δημοσιοποίηση του Κώδικα Δεοντολογίας

Ο Κώδικας Δεοντολογίας αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΑΔΜ-Θ. Μέσω της δημοσιοποίησης αυτής, επιδιώκεται η ενίσχυση της διαφάνειας, καθώς παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο να λάβει γνώση και να αξιολογήσει τον πυρήνα των αξιών, των αρχών και των κανόνων που διέπουν την άσκηση των καθηκόντων του Εσωτερικού Ελεγκτή και τη λειτουργία της Μονάδας.

Λοιπά Θέματα

Σε περιπτώσεις όπου εγείρονται αμφιβολίες ή δημιουργούνται ερμηνευτικά κενά για οποιαδήποτε πρόβλεψη του παρόντος Κώδικα, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές, σε κάθε περίπτωση, μπορούν να απευθύνονται στον Προϊστάμενο της Μονάδας για επίλυση του θέματος και παροχή σχετικών οδηγιών.

Παράρτημα

Δεοντολογικά Διλήμματα & Παραδείγματα παραβιάσεων των αρχών και των Κανόνων του Κώδικα Δεοντολογίας

Δεοντολογικά διλήμματα μπορεί να αντιμετωπίσει ένας Εσωτερικό Ελεγκτής όταν:

- ✓ για μια απόφαση, δύο ή περισσότερες λύσεις είναι δυνατές και νόμιμες
- ✓ υπάρχει δυνατότητα επιλογής διαφορετικού τρόπου δράσης, όπου ανάλογα με την απόφαση που θα ληφθεί, θα υπάρξουν διαφορετικές συνέπειες
- ✓ έχει αμφιβολίες σχετικά με τον ενδεδειγμένο τρόπο διαχείρισης μιας κατάστασης
- ✓ υπάρχει σύγκρουση με τις δικές του ηθικές αξίες ή έχει αμφιβολίες ή δυσκολίες σχετικά με την ερμηνεία του κανόνα ή της αρχής που ισχύει για κάθε περίπτωση

I. Παραδείγματα Δεοντολογικών Διλημάτων

1. Πίεση από τη Διοίκηση

Από τη Διοίκηση του φορέα ασκείται πίεση στον Προϊστάμενο της ΜΕΕ, για αλλαγή του περιεχομένου των εκθέσεων ελέγχου ή των εγγράφων, των οποίων το περιεχόμενο δεν αντικατοπτρίζει θετικά τον τρόπο χειρισμού ενός θέματος από την ίδια Διοίκηση.

Ποια η θέση του Εσωτερικού Ελεγκτή;

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές, υπόκεινται σε συνεχή πίεση να «επιτύχουν την ισορροπία» μεταξύ της ανεξαρτησίας τους και της παροχής υποστήριξης στη Διοίκηση. Ωστόσο θέματα κακοδιαχείρισης πρέπει να παρουσιάζονται μέσα από τις εκθέσεις ελέγχου.

2. Φιλικές και Διαπροσωπικές Σχέσεις

Πραγματοποιείτε έλεγχο σε τμήμα το οποίο παλαιότερα είχε ελεγχθεί από συναδέλφους σας στη ΜΕΕ. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, διαπιστώνετε ένα σημαντικό σφάλμα, το οποίο, σύμφωνα με τα έγγραφα, υπήρχε για αρκετά χρόνια και δεν είχε εντοπιστεί κατά τον προηγούμενο έλεγχο της ΜΕΕ. Η αποκάλυψη του σφάλματος ενδεχομένως να εκθέτει τη λειτουργία της ΜΕΕ.

Τι πρέπει να κάνει ο Εσωτερικός Ελεγκτής;

Ο Εσωτερικός Ελεγκτής είναι υποχρεωμένος να αναφέρει τα ελλείμματα, τις αστοχίες και τις παραλείψεις παλαιότερων ελέγχων.

II. Παραδείγματα παραβιάσεων των Αρχών και των Κανόνων του Κώδικα Δεοντολογίας

1. Περιορισμοί στην πρόσβαση δεδομένων

Ο Εσωτερικός Ελεγκτής μπορεί να έρθει αντιμέτωπος με οποιασδήποτε μορφής περιορισμούς στην πρόσβαση σε αρχεία, προσωπικό, περιουσιακά στοιχεία του **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου**

φορέα ή φυσικούς χώρους, και αυτοί οι περιορισμοί έχουν επίπτωση στο εύρος του έργου.

Τι πρέπει να κάνει το στέλεχος της ΜΕΕ;

Η λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να είναι ελεύθερη από κάθε παρέμβαση κατά τον προσδιορισμό του εύρους εργασίας αυτού, την εκτέλεση των εργασιών και την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων. Ο Προϊστάμενος της ΜΕΕ θα πρέπει να κοινοποιεί μια τέτοια παρέμβαση στον επικεφαλής του φορέα και να συζητά τις επιπτώσεις. Η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων περιγράφει τον οποιοδήποτε περιορισμό του Εσωτερικού Ελέγχου στην πρόσβαση σε αρχεία, περιουσιακά στοιχεία του φορέα, προσωπικό κ.λπ.

2. Αντικειμενικότητα και Ανεξαρτησία

Η ΜΕΕ σε έναν φορέα αναφέρεται απευθείας στον επικεφαλής του. Κατά τη διεξαγωγή μιας ελεγκτικής αποστολής, ο Εσωτερικός Έλεγχος ανακαλύπτει σημαντική έλλειψη μετρητών. Όταν ερωτάται ο υπεύθυνος υπάλληλος για το έλλειμμα, εξηγεί ότι το ποσό δόθηκε για την κάλυψη υψηλών νοσηλίων για το παιδί του και ότι είναι σύμφωνος να επιστρέψει το ποσό.

Λόγω της διορθωτικής ενέργειας ο Προϊστάμενος της ΜΕΕ, δεν ενημερώνει τον επικεφαλής του φορέα.

Σε αυτή την περίπτωση, η ΜΕΕ θεωρείται ανεξάρτητη και αντικειμενική;

Η ΜΕΕ διαθέτει οργανωτική ανεξαρτησία αλλά όχι αντικειμενικότητα κατά την εκτέλεση του εσωτερικού ελέγχου. Ο Προϊστάμενος της ΜΕΕ είναι υποχρεωμένος να αναφέρει το γεγονός στον επικεφαλής του φορέα.

3. Δέουσα Επαγγελματική Συμπεριφορά

Ένας Εσωτερικός Ελεγκτής είναι πολύ ικανός στα καθήκοντά του, ωστόσο κατά τη διενέργεια εσωτερικών ελέγχων συμπεριφέρεται συχνά με αγένεια προς τους υπαλλήλους των ελεγχόμενων μονάδων, χρησιμοποιώντας προσβλητική γλώσσα.

Τι πρέπει να κάνει ο Προϊστάμενος της ΜΕΕ;

Αυτό το είδος συμπεριφοράς θα επηρεάσει την αποδοχή του Εσωτερικού Ελεγκτή από τους ελεγχόμενους. Ο Προϊστάμενος της ΜΕΕ θα πρέπει να προβεί σε σύσταση προς τον Ελεγκτή, με σκοπό τη διόρθωση της επαγγελματικής συμπεριφοράς του.

Ερωτήσεις - Απαντήσεις

Ανεξαρτησία

1. Μπορεί ο Εσωτερικός Ελεγκτής να ελέγξει κάποια περιοχή κατά την οποία ήταν Υπεύθυνος στο παρελθόν;

Ο Εσωτερικός Ελεγκτής δεν εμπλέκεται σε δραστηριότητες που αναμένεται να ελεγχθούν και για τις οποίες ήταν υπεύθυνος στο παρελθόν, έως ότου παρέλθει τουλάχιστον ένα (1) έτος από τη στιγμή που τοποθετήθηκε ή προσωρινά απασχολήθηκε στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

**Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης
Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου**

2. Σε περίπτωση που σε συγκεκριμένο έλεγχο, προσωπικά συμφέροντα ή προσωπικές σχέσεις μπορεί να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του Εσωτερικού Ελεγκτή, τι πρέπει να κάνει;

Ο Εσωτερικός Ελεγκτής θα πρέπει να ενημερώνει τον άμεσα προϊστάμενό του για περιστάσεις όπου προσωπικά συμφέροντα ή προσωπικές σχέσεις ενδέχεται να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του, ώστε να μπορεί να ληφθεί σχετική απόφαση για τη συμμετοχή του στον συγκεκριμένο έλεγχο.

Ακεραιότητα

Ποιοι παράγοντες μπορούν να επηρεάσουν την Ακεραιότητα των Εσωτερικών Ελεγκτών;

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές, θα πρέπει να είναι σε εγρήγορση για τον εντοπισμό περιστάσεων που ενδεχομένως να εκθέτουν σε κίνδυνο την Ακεραιότητά τους και να τις αποφεύγουν ή να τις αναφέρουν στον Προϊστάμενο της ΜΕΕ.

Τέτοιες περιστάσεις μπορεί να περιλαμβάνουν, χωρίς να περιορίζονται:

- ✓ προσωπικά, οικονομικά ή άλλα συμφέροντα ή σχέσεις που ενδεχομένως συγκρούονται με τα συμφέροντα της Υπηρεσίας
- ✓ αποδοχή δώρων ή φιλοδωρημάτων
- ✓ άσκηση (και πόσο μάλλον κατάχρηση) εξουσίας για προσωπικό όφελος
- ✓ συμμετοχή σε πολιτικές δραστηριότητες ή συμμετοχή σε ομάδες πίεσης
- ✓ πρόσβαση σε ευαίσθητη ή/και εμπιστευτική πληροφόρηση

Αντικειμενικότητα

Κατά την εκτέλεση του ελεγκτικού έργου ένας Εσωτερικός Ελεγκτής μπορεί να βασίζεται σε «προφορικά» στοιχεία ή φήμες;

Προκειμένου να διασφαλίζεται η αρχή της αντικειμενικότητας, η εργασία πρέπει να σχεδιάζεται, να εκτελείται και τα ευρήματα να αναφέρονται, με ακριβή, δίκαιο και ισορροπημένο τρόπο. Οι εκθέσεις ελέγχου πρέπει συνεπώς να είναι αντικειμενικές, σαφείς, περιεκτικές, εποικοδομητικές, ολοκληρωμένες και χρονικά έγκαιρες.

Τα συμπεράσματα στις γνώμες, αναφορές, περιοδικές εκθέσεις ελέγχου και εκθέσεις ελέγχου θα πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά σε στοιχεία που συλλέγονται και συγκεντρώνονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία ελέγχου που ακολουθεί η ΜΕΕ.

Εμπιστευτικότητα

Κατά τη διάρκεια ενός Εσωτερικού Ελέγχου, ένας Εσωτερικός Ελεγκτής αποκτά πρόσβαση σε κρίσιμες πληροφορίες που αφορούν στη διενέργεια διαγωνισμού προμήθειας υλικού. Μπορεί να μεταφέρει τις πληροφορίες αυτές σε συνάδελφο του/της οποίου/ας ο/η σύζυγος είναι προμηθευτής αντίστοιχου υλικού με αυτό του διαγωνισμού;

Ο Εσωτερικός Ελεγκτής οφείλει να τηρεί την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που αποκτήθηκαν ως αποτέλεσμα των εργασιών που εκτελεί κατά την άσκηση της εργασίας του, συνεπώς δεν πρέπει να αποκαλύπτει οποιαδήποτε τέτοια

πληροφορία σε τρίτους, χωρίς την κατάλληλη και ειδική αρμοδιότητα. Εάν δεν υπάρχει νομικό ή επαγγελματικό δικαίωμα ή υποχρέωση να γνωστοποιήσει την πληροφορία, δεν πρέπει να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες για προσωπικό όφελος ή για όφελος τρίτων.

Επάρκεια

Πως διασφαλίζεται η επάρκεια των Εσωτερικών Ελεγκτών και η αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών τους;

Ο Προϊστάμενος της ΜΕΕ θα πρέπει να τηρεί πολιτική εκπαίδευσης και οι Εσωτερικοί Ελεγκτές να μεριμνούν για την αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων τους. Για τον σκοπό αυτό, οι φορείς πρέπει να διασφαλίζουν τους αναγκαίους πόρους για την πιστοποίηση, την επιμόρφωση και την κατάρτιση των στελεχών των ΜΕΕ τους.

Εννοιολογικό Λεξικό

Ακεραιότητα (Integrity): Η ιδιότητα ή η κατάσταση του έχοντος ακλόνητες ηθικές αρχές. Η ευθύτητα, η εντιμότητα και η ειλικρίνεια. Η βούληση να πράττει κανείς το σωστό, να πρεσβεύει και να ανταποκρίνεται σε ένα σύνολο αξιών και προσδοκιών.

Ανεξαρτησία (Independence): Η απαλλαγή από συνθήκες που εμποδίζουν τη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου να εκτελέσει τα καθήκοντά του με αμερόληπτο τρόπο.

Αντικειμενικότητα (Objectivity): Η αμερόληπτη στάση και νοοτροπία, η οποία επιτρέπει στους Εσωτερικούς Ελεγκτές να εκτελούν το έργο τους όπως πιστεύουν οι ίδιοι και να μη δέχονται συμβιβασμούς ως προς την ποιότητά του. Η αντικειμενικότητα απαιτεί να μην επηρεάζεται η κρίση των ελεγκτών για θέματα ελέγχου από άλλους.

Γνώμη (Opinion): Είναι το συμπέρασμα / διαπίστωση που διατυπώνεται από τον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με τη διακυβέρνηση, τη διαχείριση κινδύνων και τις δικλίδες ελέγχου του φορέα. Η Γνώμη μπορεί να βασίζεται σε αποτελέσματα μεμονωμένων έργων και άλλων δραστηριοτήτων που εκτελέστηκαν σε μια δεδομένη χρονική περίοδο. Η Γνώμη που παρέχεται μπορεί να χαρακτηρίζεται ως θετική, αρνητική ή με επιφύλαξη.

Διακυβέρνηση (Governance): Είναι ο συνδυασμός των δομών και των διαδικασιών που εφαρμόζονται από τη διοίκηση του φορέα, προκειμένου να προβεί στην ενημέρωση, διεύθυνση, διαχείριση και έλεγχο των δραστηριοτήτων του, για την επίτευξη των στόχων του.

Διεθνής Οργανισμός των Ανώτατων Ελεγκτικών Οργάνων (INTOSAI): Ο Διεθνής Οργανισμός των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου συνιστά παγκοσμίως μια ένωση κυβερνητικών οντοτήτων. Μέλη του αποτελούν οι κρατικοί φορείς των επικεφαλής δημοσιονομικών ελεγκτών. Ο INTOSAI είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος και μη πολιτικός οργανισμός. Συνιστά έναν μη κυβερνητικό οργανισμό με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς ως ένας οργανισμός «ομπρέλα» για την κοινότητα του δημόσιου εξωτερικού ελέγχου. Έχει θεσμοθετηθεί ένα πλαίσιο για τα ανώτατα όργανα ελέγχου, με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης και τη μεταβίβαση της γνώσης, τη βελτίωση του δημόσιου εξωτερικού ελέγχου παγκοσμίως και την ενίσχυση των επαγγελματικών ικανοτήτων.

Έργο (Engagement): Μια συγκεκριμένη ανάθεση, εργασία ή δραστηριότητα επισκόπησης Εσωτερικού Ελέγχου, όπως μια εργασία Εσωτερικού Ελέγχου, επισκόπηση αυτο-αξιολόγησης ελέγχου, εξέταση απάτης ή συμβουλευτικό έργο. Ένα έργο μπορεί να περιλαμβάνει πολλαπλές εργασίες ή δραστηριότητες σχεδιασμένες να επιτύχουν ένα συγκεκριμένο σύνολο σχετικών μεταξύ τους αντικειμενικών σκοπών.

Εσωτερικός Έλεγχος (Internal Audit): Είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσδίδει αξία

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης
Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου

και να βελτιώνει τις λειτουργίες του φορέα. Βοηθάει τον φορέα να επιτύχει τους αντικειμενικούς του στόχους, υιοθετώντας μια συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και των διαδικασιών διακυβέρνησης.

Ηθικές Αξίες (Ethical Values): Οι αξίες που επιτρέπουν στον Υπεύθυνο για τη λήψη αποφάσεων, να καθορίζει την κατάλληλη συμπεριφορά που θα υιοθετήσει και βασίζονται σε καθετί «ορθό» το οποίο μπορεί να εκτείνεται πέραν των απαιτήσεων του νόμου.

Κώδικας Δεοντολογίας (Code of Conduct): Είναι οι αρχές που οι Εσωτερικοί Ελεγκτές οφείλουν να εφαρμόζουν, ώστε να προάγονται οι επαγγελματικές και ηθικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Κώλυμα (Impediment): Κώλυμα θεωρείται οτιδήποτε παρεμποδίζει την εκτέλεση ενός έργου, τη διεκπεραίωση μιας υπόθεσης, καθώς και οτιδήποτε παρεμβάλλεται ως πρόσκομμα.

Παρέμβαση της Διοίκησης (Management Intervention): Οι ενέργειες της Διοίκησης για την παράκαμψη προβλεπόμενων πολιτικών ή διαδικασιών για νόμιμους σκοπούς. Η παρέμβαση της Διοίκησης είναι συνήθως αναγκαία για την αντιμετώπιση μη επαναλαμβανόμενων και μη τυποποιημένων συναλλαγών ή γεγονότων που διαφορετικά θα υφίσταντο ακατάλληλο χειρισμό από το σύστημα.

Προστιθέμενη αξία (Added Value): Είναι η αξία που προσθέτει ο Εσωτερικός Έλεγχος στον φορέα, μέσω της αντικειμενικής και εύλογης διαβεβαίωσης και της συμβολής του στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και των διαδικασιών ελέγχου.

Σύγκρουση συμφερόντων (Conflict of interest): Σύγκρουση συμφερόντων προκύπτει όταν η επαγγελματική κρίση ή οι ενέργειες ενός Εσωτερικού Ελεγκτή ενδέχεται να επηρεαστούν από ένα προσωπικό ή ιδιωτικό συμφέρον, οδηγώντας σε προσωπικό, οικονομικό ή επαγγελματικό κέρδος.

Έννοια συγγενικού ή κοντινού προσώπου ή καλυμμένης σχέσης: Στον κύκλο αυτόν, εμπίπτουν συγγενείς του υπαλλήλου, δηλαδή η/ο σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, σε ευθεία γραμμή απεριορίστως, σε πλάγια γραμμή έως και τέταρτου βαθμού (ΣτΕ 3717/2012), ή άτομα με τα οποία έχει ιδιαίτερη σχέση φιλίας ή εχθρότητας ή με τα οποία έχει μια καλυμμένη σχέση. Εμπίπτουν οι περιπτώσεις αντιδικίας (εντός ή εκτός υπηρεσίας) ή ενεστώσας ή παρελθούσας δικαστικής διένεξης για προσωπικούς λόγους (π.χ. μήνυση, αγωγή, διαζύγιο, κληρονομιά κ.λπ.).

Έννοια ιδιαίτερα οικονομικού ή άλλου συμφέροντος: Ιδιαίτερο οικονομικό ή άλλο συμφέρον συνιστά η πραγματική και προβλέψιμη πιθανότητα ότι το αποτέλεσμα της εργασίας του υπαλλήλου θα έχει για τον ίδιο ή τα παραπάνω πρόσωπα ένα οικονομικό αποτέλεσμα που μπορεί να είναι κέρδος ή ζημία.

Συμμόρφωση (Compliance): Συμφωνία και πιστή εφαρμογή πολιτικών, σχεδίων, διαδικασιών, νόμων, κανονισμών, συμβολαίων ή άλλων απαιτήσεων.

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Control System): Είναι το πλέγμα των λειτουργιών και διαδικασιών, αλλά και των δικλίδων ελέγχου που υιοθετεί ο φορέας και είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να του παρέχει εύλογη διαβεβαίωση επίτευξης των στόχων του σχετικά με την:

- α. Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των επιχειρησιακών του λειτουργιών
- β. Αξιοπιστία οικονομικών και λοιπών αναφορών
- γ. Συμμόρφωση με τους νόμους, τους κανονισμούς και τις πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία του

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου οφείλει να λαμβάνει υπόψη τα γενικώς αποδεκτά Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου και τις βέλτιστες στρατηγικές, όπως διαμορφώνονται ιδίως από την Επιτροπή Υποστήριξης Οργανισμών Treadway (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - COSO) και από το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors - IIA).